

ตัวแปรที่ส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้
ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6

THE VARIABLES AFFECTING DESIRABLE FEATURES FOR ENHANCING THE LEARNING
SKILLS OF SMALL SCHOOL STUDENTS IN THE 21ST CENTURY UNDER THE OFFICE OF
NAKHON RATCHASIMA PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 6

อุไรรัตน์ ทิพยเนตร^{1*}

¹ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านขามหนองแวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 6

* Corresponding Author E-mail : urairattip@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 และ 2) เพื่อศึกษาตัวแปรที่ส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 60 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 แบบสอบถามการพัฒนาตนเองของครูแบบสอบถามความพึงพอใจในหน้าที่ของครู แบบสอบถามความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน แบบสอบถามการบริหารจัดการงานวิชาการโดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและแบบสอบถามการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) การวิเคราะห์ข้อมูล คำนวณค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสหสัมพันธ์อย่างง่าย ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ และวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า 1) คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 6 อยู่ในระดับสูง 2) ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 6 ได้แก่ ความพึงพอใจในหน้าที่ของครู ระดับความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน และระดับการบริหารจัดการงานวิชาการโดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามตัวแปรนี้อธิบายความแปรปรวนของระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 6 ได้ร้อยละ 58.90 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = .01$

คำสำคัญ : คุณลักษณะอันพึงประสงค์, ความพึงพอใจ, ผู้นำทางวิชาการ

Abstract

This research aims to study the level of desirable features for enhancing the learning skills of small school students in the 21st century under the office of Nakhon Ratchasima primary educational service area 6, and to study the variables affecting desirable features for enhancing the learning skills of small school students in the 21st century under the office of Nakhon Ratchasima primary educational service area 6. The samples are small school students from 60 schools, under the office of Nakhon Ratchasima educational service area 6, in the academic year 2015. The tools used in this study were the descriptive assessment forms to enhance learning skills in the 21st century, a questionnaire about self-development, a questionnaire about the teachers responsibilities, a questionnaire about the academic leadership of the school director, a questionnaire about the academic administration by integrating the philosophy of sufficiency economy and a questionnaire about distance education via satellite (DLTV). Data analysis by calculating the Mean, Standard deviation, Correlation, Multiple correlation and Multiple regression analysis.

The results showed that

1) The desirable features for enhancing the learning skills of small school students in the 21st century under the office of Nakhon Ratchasima primary educational service area 6 were at the high level. 2) The variables affecting desirable features for enhancing the learning skills of small school students in the 21st century under the office of Nakhon Ratchasima primary educational service area 6, including the teachers responsibilities, the levels of the academic leadership of the school director and the levels of the academic administration by integrating the philosophy of sufficiency economy, these three variables describe the variance of the level of the desirable features for enhancing the learning skills of small school students in the 21st century under the office of Nakhon Ratchasima primary educational service area 6 at 58.90 percent were statistically significant at $\alpha = .01$

Keywords: Desirable features, Responsibilities, Academic Leadership

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาในโลกแห่งศตวรรษที่ 21 เป็นการศึกษาเพื่อสร้างความรู้ความสามารถและพัฒนาศักยภาพของตน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนพัฒนาศักยภาพของตนตามความสนใจ โดยไม่มีข้อจำกัดด้านเวลาและสถานที่ อีกทั้งยังส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถคิดวิเคราะห์ และสังเคราะห์องค์ความรู้ได้ มีความมุ่งมั่นว่าจะสามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะของคนในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วยทักษะหลัก 3 ทักษะสำคัญ คือ 1) ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรมมุ่งเน้นให้เกิดความสามารถในการคิดเชิงวิพากษ์ และแก้ปัญหาการสื่อสาร การสร้างความร่วมมือ การคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม 2) ทักษะชีวิตและการประกอบอาชีพ มุ่งเน้นให้มีความสามารถในการยืดหยุ่นและปรับตัวมีเป้าหมายของชีวิตและความมุ่งมั่น เข้าใจสังคมและยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรม มีศักยภาพการผลิต ยอมรับการตรวจสอบมีความเป็นผู้นำและมีความรับผิดชอบ 3) ทักษะด้านข้อมูลข่าวสาร การสื่อสาร เทคโนโลยี มุ่งเน้นให้มีความสามารถเข้าถึงสารสนเทศและสื่อต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม สามารถจัดการ

เชื่อมโยง ประเมินและสร้างสารสนเทศ รวมถึงการประยุกต์ใช้จริยธรรมและกฎหมายกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ได้ (วิจารณ์ พานิช, 2555)

กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้กำหนดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไว้ในโครงสร้างโดยมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักตนเอง ค้นพบความสามารถ ความถนัดของตนเอง เป็นผู้มีระเบียบวินัย ศีลธรรม จริยธรรม รู้จักบทบาท ความรับผิดชอบ การบำเพ็ญประโยชน์ให้ชุมชน สังคม ประเทศชาติ และดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข โดยกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนเมื่อจบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานดังนี้ 1) มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) มีความรู้ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยี และมีทักษะชีวิต 3) มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขนิสัย และรักการออกกำลังกาย 4) มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข 5) มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข นอกจากนี้ยังกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นคุณลักษณะที่สังคมต้องการ ในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึก สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมไทยได้อย่างมีความสุขไว้ 8 ประการคือ 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย และ 8) มีจิตสาธารณะ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

ผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่ผ่านมาพบว่า นักเรียนยังขาดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีปัญหาในด้านความรู้ ความสามารถพื้นฐานไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน นักเรียนมีพฤติกรรมในการใช้ทักษะชีวิต มีปัญหาในการคิดวิเคราะห์ การตีความ การใช้จ่ายฟุ้งเฟ้อฟุ่มเฟือย ขาดความรับผิดชอบ ไม่มีวินัย และเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว ปัญหาเหล่านี้นับวันจะซับซ้อนมากขึ้นยากที่จะป้องกันแก้ไข คุณภาพนักเรียนทั้งด้านความรู้ ความสามารถ ด้านคุณธรรมจริยธรรมยังไม่เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรโดยเฉพาะปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรมนับว่าเป็นปัญหาที่น่าเป็นห่วง (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2552)

จากที่ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 มีความสนใจที่จะศึกษาหาตัวแปรที่ส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โดยสนใจศึกษาตัวแปรที่สามารถปรับเปลี่ยนได้เป็นสำคัญ ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นศึกษาตัวแปรด้านตัวครูคือ การพัฒนาตนเองของครู ความรับผิดชอบในหน้าที่ของครู ตัวแปรด้านผู้บริหารคือ ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน และตัวแปรด้านการบริหารจัดการโรงเรียนคือ การบริหารจัดการงานวิชาการโดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ผลการวิจัยที่ค้นพบ สามารถนำไปพัฒนาตัวแปรนั้นให้ดีขึ้น ซึ่งส่งผลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนที่สูงขึ้น อีกทั้งยังจะช่วยเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่สูงขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6

2. เพื่อศึกษาตัวแปรที่ส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร คือ นักเรียนโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558 จำนวน 60 โรงเรียน โดยการสุ่มอย่างง่าย (โดยใช้ตารางเลขสุ่ม)

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ในแต่ละโรงเรียนมีผู้ให้ข้อมูล 3 ท่าน ผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระ 1 คน (สุ่มมาโดยใช้ตารางเลขสุ่ม)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จำนวน 39 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.979 2) แบบสอบถามการพัฒนาดตนเองของครูจำนวน 17 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.950 3) แบบสอบถามความรับผิดชอบในหน้าที่ของครู จำนวน 21 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.876 4) แบบสอบถามความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 24 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.916 5) แบบสอบถามการบริหารจัดการงานวิชาการโดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 25 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.92 6) แบบสอบถามการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) จำนวน 20 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.896

การวิเคราะห์ข้อมูล

คำนวณค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis : MRA) การวิเคราะห์อิทธิพลหรือการวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis)

สรุปผลการวิจัย

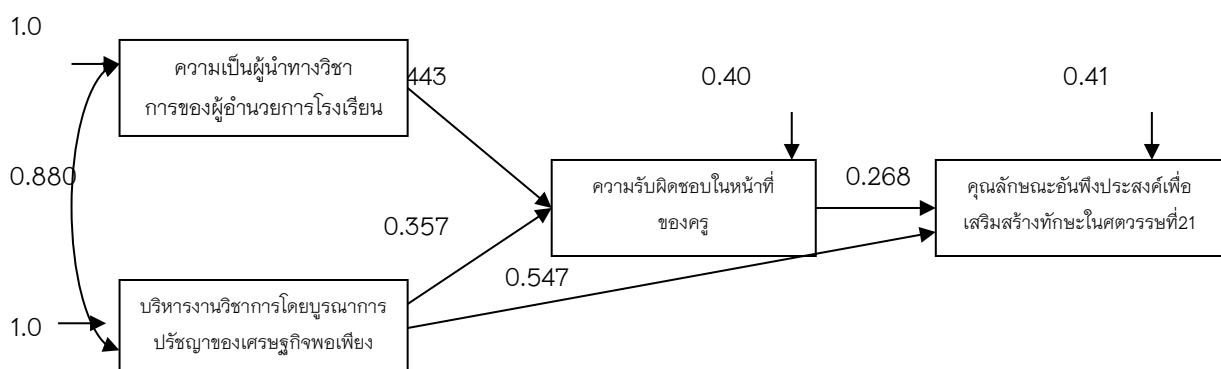
1. คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 อยู่ในระดับสูง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าสถิติ เกี่ยวกับระดับตัวแปรตามและตัวแปรต้น

ตัวแปร	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1) คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็ก	4.03	0.35	สูง
2) ระดับการพัฒนาตนเองของครู	4.20	0.38	สูง
3) ระดับความรับผิดชอบในหน้าที่ของครู	3.77	0.45	สูง
4) ระดับความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน	4.21	0.39	สูง
5) ระดับการบริหารงานวิชาการโดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.18	0.37	มาก
6) ระดับการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)	4.40	0.40	มาก

จากตารางที่ 1 แปลความหมายได้ว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็กสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 อยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 4.03$) ครูมีการพัฒนาตนเองในระดับสูง ($\bar{X} = 4.20$) ครูมีความรับผิดชอบในหน้าที่ในระดับสูง ($\bar{X} = 3.77$) ผู้อำนวยการโรงเรียนมีความเป็นผู้นำทางวิชาการในระดับสูง ($\bar{X} = 4.21$) โรงเรียนบริหารงานวิชาการโดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$) และมีการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$)

2. ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ได้แก่ ความรับผิดชอบในหน้าที่ของครู ระดับการบริหารจัดการงานวิชาการโดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และระดับความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ดังแสดงในภาพที่ 1 และตารางที่ 2

Chi - Square = 0.55, df = 1, P - Value = 0.45865, RMSEA = 0.000

ภาพที่ 1 ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6

ตารางที่ 2 ตัวแปรต้นที่มีอิทธิพลต่อระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็ก ด้วยการวิเคราะห์เส้นทางแบบ (PAL)

ตัวแปร	R^2	β
ระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	0.589	
ระดับความรับผิดชอบในหน้าที่ของครู		0.268**
ระดับการบริหารจัดการงานวิชาการโดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		0.547**
ระดับความรับผิดชอบในหน้าที่ของครู	0.604	
ระดับความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียน		0.443**
ระดับการบริหารจัดการงานวิชาการโดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง		0.357*

* $p < .05$, ** $p < .01$

ค่าสถิติในภาพที่ 1 และตารางที่ 2 แปลความหมายได้ ดังนี้

1) ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็ก ได้แก่ ระดับความรับผิดชอบในหน้าที่ของครู ($\beta = 0.268$) และระดับการบริหารจัดการงานวิชาการโดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\beta = 0.547$) สองตัวแปรนี้อธิบายความแปรปรวนของระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็ก ได้ร้อยละ 58.90 ($R^2 = 0.589$) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = .01$

2) ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อระดับความรับผิดชอบในหน้าที่ของครู ได้แก่ ระดับความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียน ($\beta = 0.443$) และระดับการบริหารจัดการงานวิชาการโดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\beta = 0.357$) สองตัวแปรนี้อธิบายความแปรปรวนของระดับความรับผิดชอบในหน้าที่ของครู ได้ร้อยละ 60.40 ($R^2 = 0.604$) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = .01$

เพื่อให้เห็นขนาดของอิทธิพลทางตรงและอิทธิพลทางอ้อมของตัวแปรต้นที่ส่งผลต่อระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็ก ได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลไว้ในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ขนาดของอิทธิพลทางตรงและอิทธิพลทางอ้อมของตัวแปรต้นที่ส่งผลต่อระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็ก

ตัวแปรต้น	ระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ขนาดของอิทธิพล		
	ทางตรง	ทางอ้อม	รวม
ระดับความรับผิดชอบในหน้าที่ของครู	0.268	–	0.268
ระดับการบริหารจัดการงานวิชาการโดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	0.547	0.096	0.643
ระดับความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียน	–	0.119	0.119

ค่าสถิติในตารางที่ 3 อธิบายได้ดังนี้

(1) ระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็ก ได้รับอิทธิพลทางตรงจากระดับความรับผิดชอบในหน้าที่ของครู ($\beta = 0.268$) และได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากระดับความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียน ($\beta = 0.119$) ผ่านมาทางระดับความรับผิดชอบในหน้าที่ของครู (2) ระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็กได้รับอิทธิพลทางตรงจากระดับการบริหารจัดการงานวิชาการโดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\beta = 0.547$) และได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากระดับการบริหารจัดการงานวิชาการโดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\beta = 0.096$) ผ่านมาทางระดับความรับผิดชอบในหน้าที่ของครู

อภิปรายผล

1) ผลการวิจัยพบว่า ระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 อยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 4.03$, S.D= 0.35) เป็นเพราะว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ได้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยยึดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตร เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 อีกทั้งโรงเรียนขนาดเล็กได้เสริมสร้างให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรสถานศึกษา โดยได้จัดกิจกรรมให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นประจำ นักเรียนได้ปฏิบัติเป็นประจำ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ส่งผลให้นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ในระดับสูง สอดคล้องกับชลรส นงค์ภา (2557) ที่ได้ใช้กิจกรรมที่หลากหลายในการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โดยให้นักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมเป็นประจำ นักเรียนเกิดทักษะในการปฏิบัติและนำไปปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับสูง

2) ระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ได้รับอิทธิพลทางตรงจากระดับความ

รับผิดชอบในหน้าที่ของครู ($\beta = 0.268$) และระดับการบริหารจัดการงานวิชาการโดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ($\beta = 0.547$) และได้รับอิทธิพลทางอ้อมจากระดับความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียนผ่านมาทางระดับความรับผิดชอบในหน้าที่ของครู ($\beta = 0.268$) ตัวแปรสามตัวนี้อธิบายความแปรปรวนของระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 6 ได้ร้อยละ 58.90 ($R^2 = 0.589$) มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\alpha = .01$ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ความรับผิดชอบในหน้าที่ของครูเป็นการเพิ่มสมรรถนะในการทำงานของครู ทำให้ครูปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ ครูที่มีความรับผิดชอบในหน้าที่ทำให้ตนเองยอม สละผลให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประสบผลสำเร็จและเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ครูที่มีความรับผิดชอบในหน้าที่สูง เป็นบุคคลที่มีวิสัยทัศน์ในการทำงานและจัดการศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ สร้างความเชื่อถือให้แก่ผู้ปกครองและชุมชน ความรับผิดชอบของครูเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างเสริมการทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้กับนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคที่เกิดขึ้นอย่างเหมาะสม (Langkamer, 2008) สอดคล้องกับงานวิจัยของฟรานซิส (Francis, 2011) ที่วิจัยพบว่า ความรับผิดชอบของครูส่งผลต่อการเรียนรู้และคุณลักษณะที่ดีของนักเรียน ในด้านการบริหารงานวิชาการโดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการบริหารนำขอบข่ายงานวิชาการในแต่ละด้านบูรณาการเข้ากับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้การบริหารงานวิชาการมีความพอดี มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี โดยมีจุดหมายหลักคือคุณภาพผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้นำเอาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงคือความพอดี มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ดังนั้นการบริหารงานวิชาการโดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจึงส่งผลต่อระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็ก สอดคล้องกับผลการวิจัยของคำดี จันทะเกษ (2554) ที่วิจัยพบว่าการบริหารจัดการโดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน สำหรับความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียน คือผู้อำนวยการโรงเรียนที่ปฏิบัติตามตามมาตรฐานวิชาชีพ ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับการบุคลากร ผู้เรียนและชุมชน ทำงานด้วยความตั้งใจ เอาใจใส่ต่อเพื่อนร่วมงานเพื่อให้การทำงานประสบผลสำเร็จ ให้ความสำคัญกับงาน สร้างบรรยากาศในโรงเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด โดยมีเป้าหมายหลักคือคุณภาพผู้เรียน เป็นเหตุให้ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียนมีอิทธิพลทางตรงต่อความรับผิดชอบในหน้าที่ของครูและมีอิทธิพลทางอ้อมต่อระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับแนวคิดของสำเร็จ บุญเรืองรัตน์ (2555) และแมคอีวาน (McEwan, 2001) ที่วิจัยพบว่า ความเป็นผู้นำทางวิชาการส่งผลต่อระดับความรับผิดชอบในหน้าที่ของครู และส่งผลทางอ้อมต่อคุณภาพของผู้เรียน ดังนั้นความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียนจึงมีอิทธิพลต่อระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็ก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะด้านนโยบาย

ผลการวิจัยพบว่า ความรับผิดชอบในหน้าที่ของครู การบริหารจัดการโดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียน มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็ก ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 6 ควรกำหนดนโยบายในการเสริมสร้างความรับผิดชอบในหน้าที่ของครู

ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน และให้โรงเรียนขนาดเล็กบริหารจัดการงานวิชาการโดยบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็กให้สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ควรพัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบในหน้าที่ของครู โรงเรียนขนาดเล็ก เพราะเป็นตัวแปรที่สำคัญที่ส่งผลต่อระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็ก

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- คำดี จันทะเกษ .(2554). **การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาโดยบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต (การบริหารและพัฒนาการศึกษา) มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชลรส นงค์ภา. (2557). **กระบวนการยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้กับเด็กและเยาวชน**. รายงานการวิจัย. นครปฐม : สถาบันพัฒนาครูคณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). **วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ ในศตวรรษที่ 21**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2552). **แนวทางการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำเร็จ บุญเรืองรัตน์. (2555). **ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน**. นครราชสีมา : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- Francis, A.I.N. (2011). **Impact of Collective Responsibility on Student Learning and Achievement** Thesis of Doctor of Education. Minnesota : Walden University.
- Langkamer, K.L. (2008). **Development of a Nomological Net Surrounding Leader Self-Development**. Thesis of Doctor of Philosophy. Virginia : Gorge Mason University.
- McEwan, E.K. (2001). **Seven Step to Effective Instructional Leadership**. California : Corwin Press.